

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hégedűs Hírlapiroda
 Szerkesztőség: Károly herceg (Szilgyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

„Vissza kell vonulnunk” — mondja Brătianu! Jön-e Averescu? — Keresik a kormány utódját

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Cuvantul úgy értesül, hogy a kormányutódlás kérdése megoldáshoz közeledik.

Az egyes érdekeltektől kormányfőriak által terjesztett hírek, amelyek a kormányválság elodázásáról beszéltek, nem érték el a kívánt eredményt. Mindezek a hírek különben is ellentétben állnak Brătianu Jonel miniszterelnök magatartásával. Akik a legutóbbi napokban találkoztak a miniszterelnökkel, azok meg vannak győződve, hogy távol áll tőle az ő felfogásától bármiféle intrika.

Intim barátaival folytatott megbeszélések során Brătianu miniszterelnök ezt a kijelentést tette:

— A helyzet valóban nagyon bonyolult; vissza kell vonulnunk!

Ami a kormányutódlás kérdéséről illeti, a kormány elnöke kénytelen volt kijelenteni, hogy ő a jelen helyzetben nem ajánlhat senkít. Így aztán nem marad más hátra, mint az, hogy a felelős tényező határozzon:

hogyan akarja megoldani a válságot!

Akik a miniszterelnöknek ezt a beszédét hallották, azok tudni vélik azt is, hogy Brătianu Jonel, — akinek hasonló alkalmakkor volt bátorsága vállalni a helyzetért a felelősséget, most menekülni igyekszik tőle, — bizonyára azért, hogy a nehézségeket szaporítsa.

Ugyanakkor az Averescu tábornok vezetése alatt álló néppárt politikusai azt a hírt terjesztik, hogy „minden el van intézve”, ami annyit jelent, hogy Averescu tábornok rövidesen átveszi a kormányt. A néppártiak meg vannak győződve, hogy Brătianu nem ajánlhatott utódlást, mint Averescut.

Ezzel szemben egyesek úgy tudják, hogy Averescu tábornok napok óta hiába igyekszik megbeszélésre összehívni Brătianu miniszterelnökkel. A tábornok többször üzent a kormányfőnek, hogy szeretne vele

találkozhni, — azonban mindig visszautasításra talált.

Mégis, Averescuék szilárdan hiszik, hogy csakis ők kerülhetnek kormányra. Ezzel magyarázható az, hogy a párt vezető férfiai lázasan szerkeszt-

getik az újabb és újabb miniszterlistákat. Hogy komolyabb színezetet adjanak az ügynek, azt mondják, nem elégszenek meg saját pártjuk embereivel, hanem miniszterjelölteket keresnek a párton kívül is. Cso-

dálatoskép eddig három liberálisra esett választásuk. Felkérték Ormolut, a Banca Nationala kormányzóját a pénzügyminiszteri, — Istrate Micescu ifjovi ügyvédi kamarai dékánt az igazságügyi- és Banu volt kultuszminisztert egy később megjelölendő tárca elvállalására.

A három politikus közül még egyik sem válaszolt Averescuék felhívására.

A liberális párt tagjai elfogadták a hat helyet a Magyar Párt listáján

A Magyar Párt helyiségeiben tegnap este nagyon mozgalmas volt az élet. Az egyik teremben a propagandabizottság tartott ülést dr Adorján Emil elnöklété alatt és megbeszélte a választás szervezését, az agitáció részleteit, a másik szobában a párt megbízottai tárgyaltak a román pártok kiküldöttjeivel. Ebben a megbeszélésben Szabó Károly, dr Moskovits József, dr Czeglédy Miklós és dr Kotzó Jenő vettek részt. A liberális párt részéről megjelent Negulescu és Chirvai képviselők megismételték ama kívánságukat, hogy a Magyar Párt tartsa fenn a paktumot. A Magyar Párt vezetői kijelentették, hogy a kolozsvári központ szabad kezet adott a nagyváradai tagozatnak és a Magyar Párt választmánya ezen az alapon az önálló lista mellett döntött, de a társadalmi megértés kedvéért hajlandó tiz helyet átengedni a román közéleti férfiaknak. Arra az esetre, ha az ellenzéki pártok nem fogadnák el a Magyar Párt ajánlatát, úgy hat hely áll a liberális párt-hoz tartozó urak rendelkezésére. Negulescu ezredes kijelentette, hogy a liberális párt ez esetben mint párt nem vesz részt a listán, de tagjainak megengedi, hogy tesszésük szerint döntsenek jelöltik-e magukat vagy sem. Ezután élénk pourparlé indult meg a tekintetben, hogy az önálló magyar listán, ha csupán hat román foglal helyet, legalább két román jelölt legyen az első hat jelölt között. Szabó Károly alelnök kijelentette, hogy ő a maga helyét szívesen

átengedi. E tekintetben tehát valószínűleg úgy áll a helyzet, hogy az első hat jelölt között dr Bucico Ceriban polgármester és Negulescu Aathanáz képviselő fognak

szerepelni. A listavezető Kocsán János, a Magyar Párt elnöke lesz. Kívülük még az első hat között fog szerepelni dr Moskovits József és dr Soós István.

Mindig készen a csalódásra...

A liberálisok eltávozása után dr Egry Gergely, a nemzeti párt és Mavrodin professzor, a parasztpárt képviselőjében olvasták fel nyilatkozataikat. Mavrodin tanár kifejtette, hogy a Magyar Párt ajánlatának elfogadása az ellenzéki blokk elborulására vezetne. Dr Czeglédy Miklós hangoztatta, hogy a Magyar Párt nem egyezhetik bele, hogy őt az egyik román párt a másik ellen kijátsza, a Magyar Párt nem disztíngválhat az egyes román pártok között.

A beszélgetés során felemlítette, hogy a Magyar Pártnak számítani kell arra, hogy minden pártban csalódhatnak. Példaképpen mutattak rá, hogy Bukarestben az Averescu-párt a községi választáson az ellenzéki blokk segítségével jutott tanácsosi helyekhez, mikor azután már bennült a tanácsban, a polgármesterválasztáson az Averescu-párt egyszerre a blokk ellen fordult és a liberálisokkal

szavazott. Hol van tehát a garancia arra, hogy a magyarság boldogulása szempontjából a nagyváradai városházán is nem éri a Magyar Pártot meglepetés a román tanácsstagok részéről, akár melyik párthoz tartoznak is? Ez a megfontolás vezette a pártot, amikor nem akart különbséget tenni a román pártok között, hanem mindegyik felé fordult és nem bojkottálhatta a liberális pártot a többi román pártok kedvéért mert a bizalom vagy a bizalmatlanság szempontjából nem akart disztíngválni, hanem tisztára a város harmóniája kedvéért óhajt önálló listáján a románokkal együtt menni.

Dr Egry Gergely erre vonatkozólag azt felelte, hogy a nemzetipárt és a parasztpárt érzi a bukaresti párdolulás jelentőségét és így e percben még nem is bizonyos, hogy az ellenzéki blokk nagyváradai listáján az Averescu-párt szerepelni fog-e?

Magyar nevek az ellenzéki listán

Az ellenzéki pártok körében nem kisebb készülődés észlelhető. Tárgyalások folynak minden irányban a listát ma estig állítják össze — véglegesen. Ma délután érkezik meg különben Bukarestből dr Lázár Aurél, a lista végle-

ges összeállítására. Az ellenzéki jelöltek között, — mint halljuk — magyar nevek is lesznek, az iparosok és a kereskedők sorából. Az ellenzék a listát alkalmasint holnap délelőtt nyújtja be a törvényes elnökénél.

Dorian Filmszínház

Ma csütörtökön utoljára 5, 7 és 9 órákor

Egy percnyi gyönyörűség

Egy leány élete 8 felvonásban

A főszerepben: **Conrad Nagel, Blanche Sweet**

A Metro-Goldwyn filmgyár legjobb filme.

Jön:

Jön:

Borzalmas vendégek

Barbara la Marr utolsó nagy alakítása.

MIREK

* Budapestre kedvezményes utazási igazolványok a Hegedűs Hírlapirodában.

* A vasárnapi IV. művészdélután lesz a bőjben az utolsó. A Kath. Növédő ezentúl több számmal kedveskedik a hallgatóságának. Sikertől ismét olyan nívós műsort összeállítani, mely biztosan köztetszéseknek fog örüdni. Az előadásra sikerült megnyerni Hazai Gyula szentszéki bírót. Laszcsik Ernő targonató-szólója, melyet Guttman Miklós kísér zongorán, Balázs Margit hegedűszáma, Czeglédy Emmy énekszám, melyet Tokay Andor gondolkán kísér és még több értékes szám teszi teljessé a műsort. Az előadás fél 5-kor kezdődik a Kath. Kör nagytermében. Belépési díj nincs, csak önkéntes adományok fogadtnak el.

* A Bihorul teaestélye. Holnap, pénteken este a Bihorul sportegylet teaestélyt rendez az Elite kávéházban 9 órai kezdettel dr Zigre Miklós és dr Roxin Tódor védnöksége alatt.

* Halálozás. Fránki Henrik életének 36-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése ma délután 3 órákor lesz az izr. kórház halottas házából. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

* Négyen buktak el a sofförvizsgán. Mint már hírt adtunk róla, a váradai sofförvizsga tegnap délután fejeződött be. A jelöltek közül, akik csaknem valamennyien a Toma-iskola növendékei voltak, mindössze négyen buktak el. A Toma-iskola növendékei kivétel nélkül sikerrel tették le a vizsgát.

* Mindenkit meggyőz egy szeri kísérlet, hogy a Dréher-sőr újra világmárka lett. !.

* Dilettáns énekesnőből nagy opera énekesnő. Hecht Riza asszony, aki Kolozsvár előkeő társadalmának szalonjaiban eddig, mint egy nívós, de dilettáns énekesnő volt közismert, alaposan rácsáfolt erre a meghatározásra. Hecht Riza asszony ugyanis olyan gazdag operaművekből álló koncerttel mutatkozott be Kolozsváron az Unitárius Kollégiumban az elmúlt napokban, hogy a közönség, mint káprázatos hangú hivatalos énekesnőt fogadta és ünnepelte. Nagy tehetségét úgy a román, mint a magyar sajtó nagy elragadtatással méltatta. Hecht asszony most fog bemutatkozni a nagyváradi műértő közönségnek szombaton, március 20-án a Katholikus Körben tartandó nagy ének- és ária-koncertjén. Jegyek a Hegedűs Hírlapirodában kaphatók: 150, 100, 60 és 30 leies árban.

* Bihorul—Nac mérkőzés vasárnap.

Heyman szinkör

Csütörtök, Péntek, Szombat

Kalandornő

Főszerepben Gloria Swanson 8 felvonásban.

7 és 9 órákor fellép az előadások keretében

Vágó Géza

budapesti művész és színművész Tréfák, saját szerzeményű dalok, gyermek kártyák.

Rendes helyárak!

Jön Jön

Newyorki leánykereskedők 1926 legnagyobb filme. 10.000 szereplő.

* KÖLCSÖNT AKAR? Birelten költőt a Hegedűs Hírlapirodában.

Apollo mozgószínház

Csütörtök, péntek

A KELET

A bosszu és a szerelem tragédiája 10 felvonásban.

Főszereplő:

Harry Liedtke

Szombaton a legnagyobb világszenzáció:
Az elsülyedt világ

A második 3000 leies sorsolás
harmadik napja!

Ma jelenik meg

az első sorsolási ciklus hetedik utolsó száma

Pénteken, szombaton és hétfőn adjuk ki a hetedik sorsjegyet.

Huzás március 22-én.

Első díj az amerikai varrógép, következő hat díj hat pár elegáns férfi vagy női cipő.

A jövő héten kezdődik a háztartási ciklus.

A háború kitörése óta nem lehetett teljes háztartást be rendezni.

A háború, a forradalmak tönkretették a háztartásokat.

Ma egy egész vagyona kerül egy új berendezkedés.

Az Estilap új ciklusát a háziasszonyok számára rendezik.

Hat sorsolás lesz és egy jutalom sorsolás.

Mindenmenü porcellán edények, evőeszközök, konyha felszerelések, konyhabutorok, háztartási gépek, szervizek, zománcedények szerepelnek az új ajándékok között.

Egy sorsolás ajándékának értéke meghaladja a

huszezer leit.

A második ciklus jutalom sorsolásán egy teljes

ebédlőberendezést

sorsolunk ki.

A hat rendes sorsjegy ellenében megkapja a háztartási ciklus törzsorsóját, amelylyel részt vehet a

második jutalom sorsolásán.

Minden nap meg kell tehát vennie az Estilapot.

Részletes ismertetés a holnapi számban.

Első jutalom sorsolás a

harmincezer leit

kiosztása április elsején lesz.

Olvassa az Estilapot!

CONVOCARE.

Miercuri 24 Martie 1926, la ora 5 p. m. va avea loc Adunarea Generala a Reuniunii „Cele Trei Crisuri” din Oradea, in sala redactiei revisteri „Cele Trei Crisuri” din str. Printul Carol 5 Etaj I. (Cercul Catolic.)

Comitetul.

* Bérbeadó teniszpályák. A Muzeum-kertben ujonnan építendő teniszpályák bérbeadó. Részletes felvilágosítást nyújt Hegedűs Imre gyógyszerész, Templomtéri gyógytár.

Az elsülyedt világ CONAN DOYLE világhírű regénye
az idei szezon szenzációja. Látható az Apollo mozgószínházban

Mit válaszoltak a váradai román pártok a Magyar Pártnak

Az ellenzéki blokk végleg lemondott a magyar párti listán való szerepléséről

A Magyar Párt nagyváradai tagozata tegnap este végérvényesen rálepett arra az útra, amelyet a választási küzdelemre kijelölt. Az utolsó pillanatban még nem látszott lehetetlennek, hogy az eredeti koncepció: a városi lista sikerül. Legelőbb is tönmállott ennek a lehetősége, azzal, hogy a választáson résztvevő nagyváradai pártok képviselői — az esti órákban — még egyszer leültek a zöld asztalhoz, hogy közöljék egymással a kollaborálásra vonatkozó véleményüket. A

Magyar Pártnak az együttműködésre történt felhívására válamennyi nagyváradai párt megette az észrevételét. A munkásság — mint ismeretes — átiratban közölte azt a végleges határozatot, hogy a Magyar Párt ajánlatát visszautasítja, egyrészt azért, mert az összes nem-magyar pártoknak felajánlott 10 mandátumot kevésnek tartja, másrészt pedig azért, mert a liberálisokkal együtt semmi esetre sem szerepel.

merte a Magyar Párt a dr. Lázár Aurél urral történt tárgyalásokból, valamint az általam a Nagyvárad Estilapban lefektetett nyilatkozatból.

— Nem zárkozunk el ezuttal sem az egységes listától — a fenti feltétellel — s amennyiben a Magyar Párt más elhatározásra jutna, ezt szíveskedjék f. hó 18-ig d. e. 11 óráig közölni, természetesen, eddigi barátainkkal együttesen.

A Magyar Párt irodájában

Egész délután lázas munka folyt a Magyar Párt irodájában. Az egyik teremben az elnökség tagjai tanácskoztak, a másikban a titkárok intézkedtek, s a harmadikban az adminisztrációs teendőket látták el. A nagyválasztmány tagjai közül is többen megjelentek, nem is szólva a sok érdeklődőről, aki azért jött, hogy a legfrissebb híreket megtudja. Csakhamar összeült a vezetőség néhány tagja és megkezdte a választás technikai munkálatait. Bizalmi férfiakra, kortesekre van szükség: ki kell osztani a munkát a választás nagy napjára.

Jönnék a liberálisok

Délután hat óra tájban megjelentek a pártirodában a liberális párt küldöttei: Negulescu ezredes, dr. Chirvaji Vazul képviselő, Bancila P. János és Dejeu Péter. A Magyar Párt részéről Karácsonyi János püspök, Szabó Károly, dr. Kotzó Jenő, dr. Markovics József és dr. Czegléd Miklós fogadják őket. Zárt ajtók mögött tárgyalnak és mintegy fél nyolcig várnak a tanácskozással. A liberálisoknak ezideig kialakult álláspontja már ismeretes: a párt mint olyan, nem vesz részt a választáson, tehát a Magyar Párt listáján sem, viszont

a liberális párt szabad kezét ad tagjainak arra, hogy a magyar listán jelöltessék magukat,

A nemzetipárti deklarációja

Ugyanakkor, amikor a liberális párt kiküldöttei távozóban voltak, megjelentek a Magyar Párt irodájában dr. E. G. Gy. Gerely, a nemzetipárti és Mavrodin Athanáz a parasztpárti képviselői. Szabó Károly, dr. Kotzó és dr. Czegléd tárgyalnak velük, de a meggyőzés minden reményét meghiusítja dr. E. G. Gy. Ger-

ami azt jelenti, hogy a listán 6 helyet valószínűleg liberális jelöltek fognak betölteni.

A Néppárt nem vesz részt a választáson

Nem kevésbé érdekes a Néppárt állásfoglalása, amelyet a párt elnöksége a következő átiratával közölt a Magyar Pártnak:

Az Országos Magyar Párt Bihar-megyei és Nagyváradai Tagozata Tekintetes Elnökségének Helyben,

Folyó évi március hó 16. kelettel az Averescu tábornok vezérése alatt álló Néppárt helyi szervezetehez intézett b. felhívásukra pártunk vezetőségének megbízásából a következőkben van szerencsénk válaszolni:

Pártunk helyi végrehajtó bizottsága folyó hó 15-én tartott ülésében határozatilag kimondta, hogy a folyó hó 29-ére kitűzött városi választásban csakis mint ellenzéki alakulat és csakis abban az esetben vesz részt, ha a Magyar Párt helyi tagozata szintén csatlakozik az ellenzéki blokkhoz és ekként valóban meg lesz adva a módja és lehetősége annak, hogy a városi tanácsban a lakosságnak minden rétege az őt megillető arányban legyen képviselve.

Ezt a határozatot volt szerencsém, pártunk megbízásából még ugyanez nap a déli órákban közölni dr. Moskovits József urral, mint a Magyar Párt megbízottjával.

Ez pártunk álláspontja ma is és ettől eltérni módunkban nem áll. Kiváló tisztelettel dr. Popa György.

gelynek a nemzetipárti nevében előterjesztett következő deklarációja:

Az átirat nem alkalmas arra, hogy erre a tárgyalás fonalát fölvehessük. Mi az álláspontunkat leszögeztük már régebben, amely szerint az egységes lista mellett foglalunk állást — azonban kifejezetten a liberálisok nélkül.

— Ezt az álláspontunkat is-

Önálló magyar lista

A tárgyalások meghiusulása folytán a helyzet most már az, hogy a Magyar Párt és az ellenzék külön listával veszi föl a választási küzdelmet, amelyben a liberálisok valószínűleg a magyar listán fognak szerepelni. Érdeklődünk a Magyar Pártnak az ellenzék részéről elhangzott nyilatkozatokkal szemben kifejtett álláspontja iránt, amelyet a tárgyaló bizottság egyik tagja a következőkben ismertetett velünk:

— A Magyar Párt leszegelte álláspontját. A választmány határozata az volt, hogy a Magyar Párt a választáson önálló listával vesz részt. Ez a határozat azonban abból a megdőlésből indult ki, hogy a kisebbségeknek úgy országos, mint helyi vonatkozásban, — számarányukhoz képest — joguk van résztvenni a közügyek intézésében. Ezért Nagyváradon, ahol mi többségben vagyunk, nem zárhatók ki az itt élő román polgárok sem jogaik gyakorlásából. Ez a határozat köztét bennünk: mi azt nem változtathattuk meg. Miután pedig a többi pártok részéről elhangzott

A parasztpárt válasza a Magyar Pártnak

Mavrodin Athanáz viszont a következő átiratot adta át a Magyar párt képviselőinek:

Elnök ur! Tudomásul vettük az önök átiratát, a melyben javaslatot tesznek, hogy fogadjunk el néhány helyet az önök listáján a községi választáson. Van szerencsénk tudomására hozni, hogy intéző bizottságunk határozata folytán nem fogadjuk el az önök ajánlatát s kérjük önöket, szíveskedjenek az ellenzéki blokkhoz fordulni, amelynek mi is tagjai vagyunk. E tekintetben csak az egész blokk dönthet.

Teljes tisztelettel A. Mavrodin elnök, Szilágyi József főtitkár.

nyilatkozatok mind azzal kezdődtek, hogy ajánlatunkat nem fogadják el és hogy a Magyar Párt csak az ellenzéki blokk keretén belül és csak politikai program alapján hajlandók együttműködni (holott a választmány határozatainak éppen a politika kizárása volt a legfőbb indító oka) őszinte sajnálatunkra, nem voltunk abban a helyzetben, hogy az ellenzéki pártok ajánlatát a további tárgyalások alapjául elfogadhassuk.

Válassz a munkásságnak

— A munkásság átiratára vonatkozólag — hangzott folytatólag a nyilatkozat — csupán az lehet a Magyar Párt meggyőzése, hogy a politikai érintkezésben szokásos parlamentáris hangot elvártuk volna a munkásságtól részéről is, már csak azért is, mert ők sokkal iskolázottabbak, semhogy a köteles udvariassági formákat ne ismernék. Egyébként a válasz hangját nem a munkásságnak, hanem kizárólag az ő vezetőiknek tulajdonítjuk. Meggyőződésem az, hogy ha majd mi a város érdekében harcba szállunk, a munkásság be fogja látni, hogy a mi küzdelmünk az ő érdekeit is szolgálja.

MIBŐL ÉL 'ON?

Az adókvető bizottság szörnyű indiszkrécioja

— Szerkesztő ur, tessék megírni, hogy panasz emelek az adókvető bizottság ellen.

— Jó, jó tudom már. Ez egy kicsit unalmas. En igazán nem védem az adóprést, de lássa be, hogy adót mégis kell fizetni.

— Nagyon téved, Szerkesztő ur. En nem azért támadom az adókvetőbizottságot, mert kiveti az adót. Hiszen utóvégre ez a mestersége, ez a kenyere. S nem is olyan kellemes foglalkozás. Ha a bizottság tagjai olvasni tudnának az adóalany gondolataiban, kívánságaiban és óhajtaiban...

— Hát akkor miért panaszokodik?

— Az indiszkrécio miatt. Szerkesztő ur. Az adókvető bizottság mindenféle kellemetlen dolgot kérdez az embertől. Ez az érzékeny lelkekre valósággal romboló erővel hat. Nekem például egészen feldulta a lelkivilágom és az adótárgyalásom

óta a szó szoros értelmében üldözési mániában szenvedek.

— No, no már megint elvetette a súlykot.

— Nem, Szerkesztő ur. Ha nekem lelki bajaim vannak, ha a tudatalatti gátlásaimat akarom felhozni öntudatomba, vallásomhoz, vagy meggyőződésemhez képest cselekszem. Elmegyek meggyónni, vagy a rabbinak öntöm ki a lelkemet. Odahaza titokban naplót írok, elpanaszolom a barátóimnak vagy bekopogtatok egy félórás vizitre a pszichiateremhez. Ez tisztán hit, világtérfogás, meggyőződés dolga. De hogy jön ahhoz az adókvető bizottság, hogy rajtam pszichanalitikai kísérleteket végezzen?

— Micsodát?

— Ismétlem, pszichanalitikai kísérletet. Tessék elképzelni, hogy őna lelke legmélyén titkolja valamit. Még önmaga előtt is titkolja, tudományosan kifejezve, erőszakosan kirekeszti tudatából. És akkor jön az indiszkrét adókvető bizottság, feltépi lelki sebeit és napvilágra hozza a „Hemmungot”.

— Nem értem. Ön félrebeszél.

Mondja el világosan miről van szó.
— Gyamutianul odaállok az adókvető bizottság elé és elmondom, hogy tavaly, egész éven át, угyszólva semmit sem kerestem. A legnagyobb nehézségek árán tudtam fenntartani magam, sokszor a másnapi ebéd is gondokat okozott. Jövedelméről nem vezettem könyveket, mert nem értem rá, hiszen meg kellett keresni a jövedelmemet.

— No jó, az adókvető bizottság előtt mindenki így beszél.

— És a legtöbben nem is hazudnak. Higye el legalább Ön, Szerkesztő ur, és akkor jön egy egyszerű kérdés, amely teljesen leoldotta lelki világomat.

— Micsoda kérdés?

— Az elnök ur szárazon, hivatalos hangon, a részvét legkisebb árnyalata nélkül, stoikus nyugalommal ezt kérdezi tőlem: „Miből él ön?”

— Tessék?

— Belátja ennek a rafináltan romboló kérdésnek horderejét Szerkesztő ur? Azt kérdezi tőlem, miből élek. A legújabb lelki sebeimet durván felszakítják. Ez az, amire gondolni sem merek soha, mert a kétségbeesés örvényének szélére taszít a probléma. Hogy miből élek én? Lehet erre felelni?

— Lássuk csak...

— No igen, van valami mestersegem. Vannak melletti foglalkozásaim is. De akármilyen optimistákusan számítom össze jövedelmeimet, egy bizonyos, azokból nem lehet a mai viszonyok között megélni. Az még kávéháza, cigarettára, lakásra és ruhára is kevés.

— Hát akkor tényleg miből él?

— No, most már én is kezdi Szerkesztő ur. Hát miből is élek én? Mit tudom én? Nagyritkán, amikor nincs más gondom, amikor nem kell lötni-tukosni a garas után, elvillant az én agyamba is ez az utálatos probléma. Igyekeztem hamar kiverni a fejemből. De most már egészen leoldotta a kedélyemet. Almatlan éjszakákon csak ezen töprengem. Elhanyagolom rendes foglalkozásomat, ajkamról lehervad a mosoly. Ma már annyit se keresek, mint eddig, mert fixa ideámmá vált ez a megoldhatatlan rejtély. Csodálkozni fog Szerkesztő ur, mert ez még komplikálódik is.

— Hogyan?

— Mondja meg, Szerkesztő ur, miből él ön?

— Tessék?

— Igen, miből él ön? Csak nem akarja bebeszélni, hogy foglalkozásából, mellékkeresetéből, munkájából. Számítsa csak ön is össze. Tízszor annyit költ, mint keres, pedig nincs is eladósodva.

— Ez igaz.

— No látja. És most nézzen végig ismerősein, barátain, ellenségein. Vegye sorra az ügyvédek, orvosok, kereskedők, iparosok, munkásokat és mindenkit. Száz ember közül legfeljebb háromnál tudja megmondani, hogy miből élnek. Pedig mindenkit nagyszerűen ismer, tisztában van vagyoni viszonyaikkal.

— Hiszen ez rejtetes.

— No ugye. Békében egészen más volt. Akkor mindenki tudta, mennyi a vagyona, mennyi a jövedelme, mit keres. Tudták, hogy miből él. Beszámította hitelképességét is, mint aktívumot. És ezt beosztotta, úgy, ahogy lehetett. Fényűző életmódot folytatott, vagy nyomorgott, éhezett. De tudta, hogy miből. Ma egészen másképpen van. Sem tőkéből, sem munkából sem hitelből nem lehet megélni. És az emberek mégis

megélnék. Miből, Szerkesztő ur, az istenért, miből?

— Most már én isbeletom, hogy ez nagyon fogós kérdés. Minnek vetette fel. Nekem is rossz éjszakát okozott.

— Nem én vetettem fel, hanem az adókvetőbizottság. És kérem Szerkesztő ur, járjon közbe ennél a bizottságnál. Ne zaklassák fel a szegény adóalanyok lelki harmóniáját. Adóztassák meg a tényleges jövedelmeit, ami nincs, de ne vessenek ki adót erre a szörnyű problémára, mert polgári becsület-szavamra jelentem ki, hogy ma senki sem tudja, hogy miből él.

— drb.

NYILTÉR

Tekintetes

„Nagyvárad Estilap” napilap szerkesztőségének

Loco.

„Bihoreana” r.-t. oradeai cég b. lapjuk folyó hó 16 iki számában és személyemet érintő nyilatkozatával kap soláiban kérem a következő sorok közlését.

„Megboldogult férjem iránt érzett kegyelet akadályoz meg, hogy az általa alapított és számos éven át vezetett bank nyilatkozatának minden egyes pontjára a megérdemelt és alapos feleletet a nyilvánosság előtt megadjam. Csúpán azon tényt kívénom leszögezni, hogy ezen ügyben nagy méltánytalanság lett velem és férjem emlékével szemben elkövetve, ezt orvosolni elmulasztották és ez is eredményezte nyilatkozatom felolvását a „Bihoreana” közgyűlésén.”

Teljes tisztelettel
özv. Popp Coriolánné.

IRALKOZZON DE
a Hegedűs

Kotta és kölcsönkönyvtárba

Színház

HETI MŰSOR:

Csütörtök délután fél 4-kor: Alexandra, operett újdonság tizenegedszer, Gróf László felléptével, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 111.

Csütörtök este: Román előadás. Péntek: Marika, vigjáték újdonság bemutató, B bérlet. Sorozat szám 112.

Szombat délután fél 4-kor: Őszi szerelem újdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 113.

Szombat este 8 óraker: Marika vigjáték újdonság másodszer, bérleten kívül. Sorozat szám 114.

Vasárnap délután fél 3-kor: Legénybucsu, operett repriz, új betanulással, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 115.

Vasárnap délután fél 6-kor: Nagyságos asszonyt már láttam valahol, vigjáték újdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozat szám 116.

Vasárnap este fél 9-kor: Hamburgi menyasszony, operett repriz új betanulással. Bérleten kívül. Sorozat szám 117.

Hétfő este: Román előadás.

Kedd: Hamburgi menyasszony, operett repriz, új betanulással B bérlet. Sorozat szám 118.

Szerda: Marika, vigjáték újdonság harmadszer, kivételesen A bérlet. Sorozat szám 119.

Csütörtöktől minden este: Lopretti átváltozó művész.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Kérem a t. szelvénybérlethez. A színház igazgatósága mély tisztelettel kéri azon t. szelvénybérleket, kiki esedékes szelvényfizetéseiket még nem váltották ki, hogy azokat kikézbésítéskor vagy pedig a titkári irodában kiváltani sziveskedjenek.

— LOPRETTIT MINEDENKINEK LÁTNIA KELLI!

— Marika premierje. Péntek este mint többször jelentettük már, ismét premierje lesz a színháznak. Ekkor kerül színre az a bájos és hangulatos vigjáték, amely egy csapásra megfogja hódítani a várad közönséget és sorozatos előadást fog megérni ebben az évad-

ban és a következő szezonokban is. A Marika érdekes meséjével, pompásan telepitett jeleneteivel és eredeti humorával egyaránt nagy sikerre tarthat számot, amit a kifogástalan előadás csak fokozni fog. A főszerep ok a legkiválóbb tagok kezeiben vannak: L. Hollós Juci, H. Csillag Emmy, Tóth Elek, Darvas, Tompos, Sós, Bereng es Stoll lépnek fel. A Marikat szombaton bérleten kívül, szerdán A bérletben kerül színre a premier pedig B bérletben lesz megárvva.

— LOPRETTIT MINEDENKINEK LÁTNIA KELLI!

— Szombat délután Őszi szerelem. Premier szereposztásában kerül színre szombat délután mérsékelt helyárrak mellett az a nagyhatású színmű, amely Őszi szerelem címmel az egész világon a legnagyobb sikert aratta. A szombati délutáni előadás Jósika Mici, L. Hollós Juci, H. Körösi JJuci, H. Csillag Emmy, Tóth Elek, Darvas, Sós, Bereng es Tompos biztosan zsuolt házat fog vonzani, mert a legnagyobb ritkaság, hogy a színház sláger darabot ilyen hamar délutánra is műsorra tűzön.

— LOPRETTIT MINEDENKINEK LÁTNIA KELLI!

— Egy operett és egy vigjáték. Hogy az igazgatóság milyen nagy gondot fordít a délutáni előadások műsorának összeállítására, mi sem jellemzi jobban, mint hogy vasárnap délutánra egy pompás operettet és egy mulatságos francia bozózatot tűzött ki. Pogány Jankával, Bellák Arankával, Tompával, Págerrel, Sössal, Tompossal, Stollal a főszerepekben. — Fél 6 óraker harsogó kacagás fogja beölelni a nézőteret, mert a Nagyságos asszonyt már láttam valahol nagyon szellemes és fordulatos bozózatot játsza a prózai együttes. Aki tehát szórakozni és szívből kacagni akar, az a színház délutáni előadásait nézi meg.

— LOPRETTIT MINEDENKINEK LÁTNIA KELLI!

* A NYUGAT legújabb száma kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Ára 80 Lei.

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7.

Kidobunk
E HÓNAPBAN
10000 PÁR
ELSŐRENDÜ
DERBY CIPŐT
UJONNAN MEGNYITOTT
SELEJTÉS CIPŐOSZTÁLYUNK
BAN STR. NIC. JORGA (ZÖLDFAU) 7.
DERBY CIPŐGYÁR R.T.
SIENSEN VÁSÁROLNI!

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7.

Fráter László lett magyar Biharvármegye alispánja

— Az Estilap eredeti távirata —

Bere tyújfaluból jelenti tudósítónk: Magyar Biharvármegye törvényhatósága tegnap délelőtt tartotta meg tisztújító közgyűlését. Minthogy a vármegye az eddigi alispánja: Barany, András nyugalmába vonult, helyére a közgyűlés Fráter László, eddigi központi főszolgabíróát választotta meg alispánnak. Központi főszolgabíróvá Eröss István főispáni titkárt, aljegyzővé pedig Hegyesi Gergeyt választották meg.

Bemutakozott Váradon a bukaresti román opera

Ugy valak a közelebbi napokban nem csak a színház, hanem a bukaresti román operát is bemutatták Váradon. Az opera a bukaresti román operát is bemutatták Váradon.

Ugy valak a közelebbi napokban nem csak a színház, hanem a bukaresti román operát is bemutatták Váradon. Az opera a bukaresti román operát is bemutatták Váradon.

Az opera előadás, amely tegnap lejött a színházban, nem emelkedett arra a nivóra, amit a drámában Demetriade, Manolescu vagy Burandra vendégjátékai jelentettek. De nem közelítette meg azt sem, amit Parlagi Lajos operaegyüttesében Keimay Ilona, Kertész Vilmos, Kovács Dezső, Márkus, Vajda és a többiek reprezentáltak. Értendő, hogy a család még fokozottabb volt a váradai román közönség szemében, amely büszkén vette a nivónak vélt előadások iránt a szélesebb körű érdeklődést. Sajnos, be kellett látni, hogy éven a Toscát olyan előadásokban láthatta csak a legutóbbi években is a váradai publikum, hogy az összehasonlítás igen gyenge eredményt jelent a vendégjátékoknak. Itt Athanasiu hatalmas Scarpiája, Grozavescu tüneményes Cavaradosija, Tiron Siva finom Toscaja él az emlékekben, nem elégíthette ki hát sem játékaival sem énekudásával Elena Roman a címszerepben és D. Basiliu Scarpiában a várakozást. Talán még R. Vrabiescu, aki a festőt személyesítette, volt a legjobb. Magas tenorja ércesen csengett. Kiváló még I. Jonsescu volt a legjobb Spoletta szerepében.

Ugy hírlik, hogy az együttes nagyobb személyzettel érkezett Váradra, s több elsőrendű tagja van még, akiknek a bemutatkozása kellemes meglepetéseket ígér. Kár, hogy a bővebb ensemblesből elsőnek azok mutatkoztak be, akik képességeiktől függetlenül indiszponcióval is küzdöttek.

A megerősített zenekart Ottó Achermann stílusosan dirigálta.

A világ figyelme most egy kis olasz város felé fordul

Matteotti gyilkosai az esküdtbírák előtt

A kis olasz város Chieti. Ide fordul két nap óta a világ figyelmé. Együtt ül az esküdtbírók és itékezni fog egy olyan bűnpörben, amelynek előzményei, 1924 júniusában fejedtették az emberiség lelkiismeretét.

Giacomo Matteotti olasz szocialista képviselő gyilkosai állnak az esküdték előtt. Gyilkosai? Akik az ügyet alaposan ismerik — és nemcsak Olaszországban, de egész Európában számszerűen vannak ilyenek — azok azt állítják, hogy Matteotti igazi gyilkosai nem azok, akik a chiet-i esküdték előtt vádoltként állnak, hanem olyan személyiségek, akik ma is élethál hivatals urai Olaszországban.

De ki is volt hát Matteotti? Miért kellett meghalnia? Most, amikor

az utóbbi évtizednek ez a legszenzációsabb bűnpöre megkezdődött,

nem árt felidézni Matteotti egyéniségét és szörnyű halálának körülményeit, úgy, amin azt Gaetano Salvemini olasz egyetemi tanár

— maga is a fascista terror emigránsáldozata — beszéli.

Matteotti 39 éves volt. A Po-vidék munkásságát szervezte. — Először 1919-ben választották meg képviselővé. 1921-ben, majd 1924-ben újból megválasztották a bizalommal. Jómenelelű ügyvéd irodája anyagi függetlenséget biztosított számára. A szocialista mozgalomnak jobboldali árnyalatához tartozott, de a fascizmusnak kezdettől fogva meg nem alkuvó, bátor ellenfele volt. 1924-ben „A fascista diktatura egy esztendője” című munkában hatalmas vádatok tetetett le a Mussolini-diktatura ellen. Ez szaporítja ellenségei számát, ami viszont magát Matteottit még elszántabb harcra tüzelte a fascista uralom ellen. 1924 május 30-án a képviselőházban beszédet mond, amelyben kiméretlenül leleplezi a fascista kormány által az áprilisi választásokon elkövetett visszaéléseket. Beszédét a fascista minden pillanában félbeszakítják, fenyegetik a szónokot, aki viszont állhatatosan tagadja, hogy politikailag jogok van képviselő az olasz népet. Az olasz képviselőház 1924 június 4-i ülésén végzetes jelentőségű Matteotti beszéd. A fiatal szocialista képviselő szövetségbe keveredik Mussolinival. Emlékezteti a fascista miniszterelnököt, hogy 1919-ben ő (Mussolini) is helyeselte a katonaszerkevényeknek adott amnesztiát. Mussolini tiltakozik ez ellen. Matteotti azonban fejére ovasza a bizonyítékokat. Két nappal ezután Mussolini beszédet tart a képviselőházban és feltűnően hangsúlyozta, hogy a fascizmusnak meg kell tanulnia Oroszországtól,

hogyan lehet elnémitani az ellenzékét!

1924 június 10-én, kedden délután fél 5 órakor a lakásáról eljövő

Matteottit lefogják Amerigo Dumini és fiatal fascista társai s autón elhúzzák vele.

Attól fogva senki sem látta többé Giacomo Matteottit. Akadnak ta-

nuk, akik vallják, hogy június hó 10-én a delatáni órákban a Lungo Tevere—Melini közti uton találkoztak egy autóval, amelynek belsejéből borzalmas kiáltás hallatszott ki. Egyesek látják az autót vezetőket és számát és így hamarosan meg lehetett állapítani, hogy az autót Filippelli, a „Corriere Italiano” fascista lap főszerkesztője előző napján bérelte egy római garázstól.

Több, mint két hónap múlva találták meg Matteotti csontvázát

a quariarellai erdőben, 23 kilométerre Rómától.

Amint Matteotti eltűnik, rögtön óriási izgalom közepett felmerül a gyanu, hogy

a szocialista képviselőt politikai ellenfelei eltették láb alól

mert rejtenthetetlen bátorsága túlságosan kedemellen volt már a fascista rezsim számára. A belső külföldi közvélemény nyomása alatt a vizsgálat teljes gőzzel megindul és

Dumini június 12-én letartóztatják

es négy nap múlva fogságba kerül Filippo Ruppelli is. Ugyanakkor Le Dono, a postikai rendőrség vezérigazgatója és Aldo Finzi államtitkár lemondanak állásukról. Miért? Salvemini professzor szerint

Mussolini kényszeríti őket a lemondásra,

mert azt a hitet akarja kelteni a közvéleményben, hogy e két férfit miniszteri terhelés a Matteotti-ügy nyomozása körül. Finzi ekkor elkeseredésében memorandumba foglalja az ügy kulisszatitkait; konkluziója az, hogy

Mussolini adott parancsot Matteotti meggyilkolására.

Június 18-án letartóztatják Giovanni Marinellit, akit szintén gyanúsítanak, június 23-án pedig Cesare Rossi sajtófőnök kerül fogságba.

Nemsokára amnesztia-rendelet jön, amely

kiszabadítja Rossit, Marinellit és Filippellit a börtönből.

Igy aztán csak az alárendelt szerepet játszott brávók kerültek most a bíróság elé.

A Kuria megsemmisítette Léderer halálos ítéletét Uj tárgyalás Kodeika gyilkosának bűnjében

Budapesti távirat jelenti: A Kuria Léderer Gusztáv a gyilkos csendőrhadnagy halálos ítéletét megsemmisítette. A Kuria új bizonyítási eljárást és új tárgyalást rendelt el. A Kuria mellőzte a semmisségi panaszok elbírálását. A halálos ítélet megsemmisítése élénk szenzációt kelt a magyar fővárosban.

ÉRTESÍTÉS!
Párisból
megérkeztek
a legújabb
divat-ujdonságok
SZILÁGYI
női divataruház
Regele Ferdinand
(Rákóczi)-ut 3. sz.

MOZI

— A női becsület egy nagyon ingadozó és bizonytalan valami. Ez a témája az „Egy percnyi gyönyörűség” című filmnek, amelyben egy erőszakos férfi magáévá tesz egy nőt, aki más szeret. — Conrad Nagel és Blanche Sweet játszik a 8 felvonásos film főszerepeit, amely ma utoljára kerül színre a Dorian-filmszínházban. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. — Jön: „Borzalmas vendégek” Barbara la Marr utolsó nagy alakítása.

— A Gúllak, Sphinxek és piramisok hazájában, az afrikai arabok között a rettenetes bosz szuvágy uralkodik az emberek felett. A bosszu elér a világ minden sarkába, elbujni előle nem lehet. De az arabok között, a Szahara végtelen homoktengeréből is pirosan virágozik a szerelem, az önfeláldozó, halálos szerelem. Gyönyörű, érdekes mese szövődik az arab leány és az angol tiszt között és ezer veszélyen át is győzedelmeskedik. Ha nagyon szépet, meghatót és rendezés szempontjából nagyszerűt akarunk látni, nézzük meg az Apolló szenzációját, a Kelet 10 felvonásos drámát. Még csak ma és pénteken kerül műsorra, szombaton már a világosoda következik: Az elsüllyedt világ.

POPPER és BALLY RICHARD CIPŐK megérkeztek. Dezső és Fia

Heyman szinkör

Csütörtök: Kalandornő.
Péntek: Kalandornő.
Szombat: Kalandornő.

— Kalandornő. A Heyman Szinkör mai műsorán Glória Swanson szerepel egyik legbrilliansabb szerepében. Temperamentumos, izig-vérig művész, aki talán most van művészete csúcspontján. Az előadások keretében 7 és 9 órákor lép fel Vágó Géza budapesti színművész, a Blaha Lujza színház rendezője és legkiválóbb konferansza. Rendes mozgósínházi helyárok.

Nagyvárad árfolyamok

Magyar korona	295	—	árú	300	—	péNZ
Dollár	238	—	„	239	—	„
Cseh korona	705	—	„	708	—	„
Váji frank	4585	—	„	4595	—	„
Osztrák shilling	3355	—	„	3365	—	„
Francia frank	850	—	„	855	—	„
Angol font	1159	—	„	1162	—	„

A mai zürichi nyitás

BUKAREST	21850
BERLIN	12365—
PARIS	1857—
NEW-YORK	51965
PRAGA	153850
LONDON	2526—
B. PEST	7280
BÉCS	7320—

Leszállított árak!

Vizespohár csiszolt	5.50
Boros pohár csiszolt	4.—
Likörös pohár csiszolt	3.—
Teáskészlet színes	400.—
Kávékészlet színes	400.—
Ebédőkészlet színes	1500.—
Mosdókészlet színes	500.—
Tortatálca színes	125.—
Virágváza színes	25.—
Tábla-ablaküveg	
Demjon saját gyártmányú	

Nagyban, kicsinyben.

Fratii KOMLÓS Testvérek

üveg, porcellán, lámpaárúk
Gyári raktár

Oradea—Nagyvárad. Jorga M.
Zöldfa - utca 13. Telefon 3-72

Husvétra

Zománcozott edény gyári
árban. Berdorff ol-
paccó és acél evőesz-
közök lerakata.

Képheretezés, ablaküveges

sehol nem létező olcsó árakért.

BANYIK-nál

Templom-téri villamos megállónál
Calea Viktoria 50. szám alatt.

Levelezőlap meghívásra mintáimmal hához me yek. 2419

Tavaszi cipőujdonságok megérkeztek

Gonda Testvérek

cipőáruházába, Boulevard Regele
Ferdinand 5, Park szálloda épület

A raktáron levő egyes pár cipőket
minden elfogadható árrban elárusítjuk

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.
Saját készítményü 2393

sérvkötők, haskötők,

gummi-
harisnyák,
speciális köt-
szerek, női és
férfi övszerek.

Budapesti Nemzetközi Mintavásár

1926 április 17—26

Kedvezmények a román és a
magyar vasutakon. Vízum
féláron és utólag Buda-
pesten. Utazás szük-
séges. Utazás aprí-
lis 10—30. Bármí-
lyen toglalkozá-
suak igénybe
vehetik. Vá-
sári igazolvá-
nyok és felvirá-
gositások a tisz-
teletbeli képviselőnél

Hegedűs Hirlapiroda.

Igazolványok és kedvezm-
nyes vasuti jegyek a prágai
és budapesti nemzetközi
mintavásárra kaphatók a

Nemzetközi Halokocsi Társaság

hivatalos menetjegylapjában

Bul. Reg. Ferdinand 2

— LOPRETTIT MINEDENKI-
NEK LATNIA KELLI

JÓKAI Mór: Kőszívű ember fiai
Egy az Isten, Mégis mozog a föld,
Aranykorszak című könyveit meg-
vételre keresem. Cím a Hegedűs
Hirlapirodában. 279

Az egész Népszövetség Németország mellett

Remélik, hogy ősszel megtörténik a belépés — A francia külügyminiszter optimista beszéde a záróülésen

— Az Estilap eredeti távirata —

Genéből jelentik: A Népszövetség záró ülésén Loudon, Holian- delegátusa utalt arra, hogy a német közgyűlésen megjelent négyvennyolc tagállam képviselői közül alig néhányan tudtak a legújabb tíz napban történekről. A közgyűlés legmélyebb rosszalása az, hogy a Népszövetség fel- vételeit egyhangulag leke- se- dett.

— A közgyűlés — mondotta Loudon — követeli a tanácstól, hogy Németország szeptemberi be- lépését kielégítően készítse elő, hogy újabb kudarc következ- zik. Ez már megbocsáthatatlan hi- ség volna. A Népszövetség becsü- léséről és jövőjéről van most már szó.

Nansen norvég delegátus szó- lalt fel ezután és elhárította a németek ségét a közgyűléstől a ku- ratorcort. Egyébként nyomatékosan csatlakozik Loudon felszólalásá- hoz.

Általános figyelem közben állt akkor szóásra Briand francia miniszterelnök és külügyminisz- ter.

— Tanuljunk az előbb törté- netekből! — mondotta. — Hívesem többé elő nem fordul- hat. Bizonyosodott, hogy a Népszövetség átalakításra szo- rul. Erkölcsei kötelességünk ki- jelenteni a német népek, hogy őriásit csalódtunk, mert képviselőit nem üdvözölhetjük körünkben.

E szavakra a népszövetség de- legátusok hangosan élítették Né- metországot.

Végül Briand előterjesztette a következő határozati javaslatot.

— A Népszövetség saja- dokozását fejezi ki azon, hogy Németország várvavat belé- lépését pillanatnyi nehézségek akadályozzák; de biztosan re- méli, hogy a belépés ősszel mégis bekövetkezik.

Tapsvihar tört ki Briand e sza- vai után, majd Yshi japán dele- gátus, a közgyűlés elnöke csatlá- kozott ez előtte felszólaló fejte- géséhez. Előadja Briand határo- zati javaslatát és indítványozza, hogy Németország kívánsága ér- telmében küldjenek ki tanulmányi bizottságot a tanács átszervezé- sére.

Ezután Unden svéd delegátus

kifejezi azt a reményét, hogy

a Népszövetség mihamarabb üdvözölheti Németországot.

Majd Paraguy delegátusa tí- zenegy középamerikai állam ne- vében sajnálkozását fejezi ki Bra- zília magatartásáért, amellyel a közgyűlés tanácskozásait meghiu- sitotta.

A svájci, a román, a kínai a dán és az albán kiküldöttek fel- szólalása után

a közgyűlés egyhangulag elfo- gadta a Németországhoz inté- zendő nyilatkozatot, amelyet Briand előterjesztett,

majd az elnök kimondta, hogy a

Népszövetség elhatározta Német- ország felvételének elnapolását.

Ezzel a Népszövetség ülése be- zárult.

Briand délután megbeszélést folytatott Luther német kancel- lárral majd este hazautazott Pá- risba.

Stresemann német külügymi- niszter így nyilatkozott tegnap este a sajtó képviselőinek:

— Bárha a genfi tárgyalások eredménytelenek maradtak, Né- metország álláspontja a népek megegyezésének kérdésében változatlan. A locarno-i szerző- dés jogilag nem lép ugyan élet- be, de politikailag további

együttműködés alapja marad, annál is inkább, mert a Népszövetség az emberek szívében súlyos sebet kapott. A német kormány helyzete a német köz- véleménynel szemben megnehe- zült, de azért tovább dolgozik az eddig követett irányban.

Hasonló szellemben nyilatko- zott Luther kancellár.

Chamberlain angol külügymi- niszter egy újságíró előtt a követ- kező kijelentést tette:

— Sajnálom, hogy a Népszövetség közgyűlésén tartott beszédemben nem dicsértem meg azt a méltóságteljes ma- gatartást, amellyel Németor- szág a meglepetésszerű válsá- got fogadta.

Mint Londonból jelentik, az an- gol liberális képviselők a parla- mentben számadásra készülnek vonni a kormányt a genfi kudarc- ért; amely élénken ellenkezik az alsóház várakozásaival, veszélyez- teti a Népszövetség szolidaritását, sőt fennállását is.

A váradi ellenzék felfolyamodást ad be a Táblához az első községi választást megsemmisítő miniszteri rendelet ellen

A községi választások közmű- izgalmaikat ma egy újabb font s momentum növeli, amely ké- sőbb döntő fordulatot jelenthet az egész kérdésben. Arról van szó, hogy a román nemzeti párt megbízta Bleda László orsz. miniszter, hogy a közigazgatási bírósá- gási törvény (legea cont nebu- sului) alapján készítsen felfo- lyamodást a belügyminiszter-

nek az ellen a határozata ellen, amely az első községi választás eredményét megsemmisítette. Ugyanis az említett tör- vény, amely pár hónappal ez- előtt lépett életbe, módot ad arra, hogy hatósági intézkedé- sek orvoslását az ítélőtáblától, másodfokon pedig a semmítő- székétől kérjék az érdekelték. Bleda László már elkészült a

felfolyamodással, amelyben részletesen rámutat arra, hogy a belügyminiszteri határozat el- lentétben áll a községi választási törvénnyel, amellyel nem felel meg a való helyzetnek sem.

A felfolyamodást Bleda László dr holnap nyújtja be az ítélőtáblához.

Brusi'ov tábornok meghalt

A Lucki táborban történt gyilkolás a szovjet

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből táviratozza tudósí- tok: Brusi'ov tábornok, aki a világháború alatt az orosz hadsereg egyik leghíresebb hadvezére volt, tegnap hossz as betegség után meghalt. B. u szil- ov neve a lucki áttörés és a ka- mával kerül a világtörténe- lembe. A háború kezdő közepén, 1916 áprilisában a monarchia csapatai Brenánál győze- menesen előrenyomultak és már a lombardiai síkságon vetették meg lábukat. Ugy látszott, hogy Oszország végelesen harc képességé vált és ezzel az antant hatalmak számára a vi- lágháború válsága következ- zett be.

A legkétségbeesettebb pillá- naiban Luck környékén Brusi- szilov a front tehermentesítése céljából támadásba kezdett. — Egyszer sajtószertű stratégiát követett, amelyet azóta is Brusi'ov szisztemának nevez- zik a hadtudomány. Számátlan ágyúval párhuzamos tömeg- hűségvonaattal támadott ép- pen azon a helyen, amelyen az ellenség pozíciója a legerősebb volt. Hiheetlen emberi áldozat- tot követelt ez a taktika, de sokkal nagyobb eredményt ért el, mint amennyire maga a had- vezér számított. Nemcsak hogy a frontot tehermentesítette, ha- nem valószínűsített pánikot idézett elő és száz kilométeres mély- ségbe vetette vissza az osztrák és német csapatokat. Budapest és Bécs közvetlenül veszélyez- tetve volt. A helyzetet súlyos- sította Románia hadüzenete is. A központi hatalmakat akkor igazán csak a csoda mentette meg. Brusi'ov méltó ellenfele, hőzendorfi Conrad vezértá- bornagy kétszer huszonnégy órán belül az egész olasz fron- ton álló csapatokat a „gőzhen- ger” elé vetette és így sikerült az első endület után kissé ki- áradt orosz tömegtámadást lo- kalizálni.

Brusszilov még egyszer szerepelt a nagy háborúban. A torraalom után Kerenszki szögletébe lépett és utolsó kétségbeesett kísérlettel újabb megáradta a központi hatal- makat. Az orosz hadseregben azonban a fegyelem már telje- sen feborult és a szétzilált kö- telékekkel semmi eredményt nem sikerült elérnie.

Brusszilov a kommunizmus kitérőse után visszavonult. — Nem csatlakozott a szovjethez, de az ellenforradalmi kísérle- tekben sem vett részt. Ennek köszönhető, hogy a mai orosz rezsim előtt is szimpatikus ma- radt és halálát az orosz szovjet hivatalosan is meggyászolja.

Cáfolják

a pécsi püspök kinevezését

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A bu- dapesti nunciatura közli, hogy a pécsi püspökség betöltéséről kolportált hírek valótlanok. A kinevezést a pápa — döntése után — azonnal nyilvánosságra fogja hozni.

Zadravetz püspök ellen megszüntették az eljárást

Tizenöt terhellet szabadlábra helyeztek a frankügyben

Budapesti tudósítónk távira- tozza: A vádtanács három- negyed kettőkor hirdette ki ha- tározatát Zadravetz István vád- tábori püspök, Heder János és Ferdinándy László el- len megszüntették az eljárást. A vádiratnak rájuk vonatkozó

részét elutasították. A térk pé- szeti intézet összes letartóztat- tott alkalmazottait, Gerő, Hajts és Kurtz kivételével szabadlábra helyezték. A vádtanács határozata el- len a főügyész felfolyamodást jelentett be.

Házhelyek eladók

Strada Fúzes-utca és Fácansoron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

2131

Ertekezhetni Topsisánál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Március és április

hónapokban az egész világ

Abbáziában

találkozik. — Rendeljen szobát az

Eléna-penzióban

Kitűnő francia és magyar konyha.

Napi penzió 35 litrót.

Bármilyen felvilágosítással szolgál a

Hegedüs Hirlapiroda.

Olcsó makulaturapapír

cipőtömőnek elsőrangú nagy tételben kilogrammként 8 leírt kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Butorok

a legszebb kivitelben és legolcsóbb árban kaphatók

STEINER

butoráruház Avram Iancu (Kossuth) u. 1. souterin.

Hajlított butorok a legolcsóbb árban. 2448-2

Cukrot cukorkákra

olcsó díj mellett átcsere-
liünk a legkisebb mennyi-
séget is.

Összes vevőinket nagy ked-
vezményben részesítjük

ISA cukorkagyár

Főlerakat Fülöp Izsák Nic.
Iorga (Zöldfa) utca 8.

Ugyanott óriási raktár minden-
féle cukorka, csokoládé és cse-
mege árakban. 2554

Freund Benjámín ékszerész üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Saguna (Kapucinus) utca 16. alá helyezte át. Orát, ékszert, látszert leszállított árban árusít. Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2212

APRÓ HIRDETÉSEK

LAKÁS

EGYSZOBAS, konyhas járást felépítéssel keresek. Cim: Victoriei (Kolozsvári) utca 1. Trafikbódé. 136

KALVÁRIA vagy Városliget környékén egyszerű butorozott szobát keres közepkorú férfi. Cim: „Április 1” kiadóba. 136

EGYSZERŰ tiszta szobát keresek, különbejárattal a város bármely részében. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 343

ALKALMAZÁS

KÖNYVELÉSBEN jártas fiatal-
ember állást változtatna. Cimet
Hegedüs Hirlapirodába kér. 242

FÜRDŐRE, penzióba felügyelő-
női vagy ehhez hasonló jobb állást
keres intelligens nő. Megkeresése-
ket „Ambició” jellegre kér He-
gedüs Hirlapirodába. 314

FŐZNI tudó mindenest keresek
április elsejére. Cim Hegedüs Hir-
lapirodában. 334

TANULOLEANYOK női divat-
szalonba felvétetnek. Cim a Nagy-
várad kiadóhivatalában, Károly
herceg (Szilágyi Dezső) utca 6.

Aprított tűzifa

Stern-vállalatoknál

prima minőségű, legol-
csóbban beszerezhető
Grivitel (Sánc-utca) 16.
Telefon: 809. szám.

JÓMEGJELENESŰ 23 éves
konfektios segéd azonnali belépés-
re ajánlkozik Nagyvárad, Aradra,
Temesvárra vagy Kolozsvárra. Cim
Kardos József, Nagyszalonta. 328

SZAKACSNÓT keresek azon-
nalra vagy elsejére. Cim a Hege-
düs Hirlapirodában.

TAKARITÓNÓ a délelőtti
órákra felvétetik. Mária királyné
(Bémer) tér 3. Molnár. 326

MINDENES szobalány felvéte-
tik. I. C. Bratianu (Szaniszló) utca
13. szám. 340

KERESEK utazóm részére mel-
lékárucikkait egész Románia vá-
rosok kereskedőit látogatja, ga-
ranciát vállalunk, vasuti bérlet-
tel rendelkezik. „Napoleon”. D.
Cantemir (Beöthy Ödön) utca 53.
339

HAZMESTER, ki kertészetet
vállal, felvétetik Dénes, Ferdinánd
király (Rákóczi) ut 36. Darvassy-
palotával szemben. 338

FELVSZÜNK azonnali belépés-
re helyben és vidéken pénzbesze-
dő elárúsító ügynököket. Bourne
Singer varrógép üzlet, Avram
Iancu (Kossuth) utca 16. 341

TANULÓKAT felvesz fizetéssel
Szántay kalapüzem, Andrei Mur-
sanu (Szigligeti) utca 13. 329

EGY 15—16 éves leány minde-
nosnek felvétetik. Delavrancea
(Ritoók Zsigmond) utca 6, kapu
alatt jobbra. 347

FORDSON vezetőt, lehetőleg
kovácsmestert keres Hornyánszky
Rimanóczyutca 7. 347

ELSŐRENDŰ felsőruha és ehé-
nemű varrónő, házakhoz ajánlko-
zik. Vidékre is. Cim a Hegedüs
Hirlapirodában. 345

VARRÓ leányok azonnal felvé-
tetnek „Lux” női divatszalon, Co-
galniceanu (Várady Zsigmond) u.
11. szám. 346

EGY ügyes 15—17 éves minde-
nest és egy jó házból való varró
tanuló lányt keresek. Cim: Dela-
vrancea (Ritoók Zsigmond) utca
33-a. 342

MINDENES szakácsnőt jó bizo-
nyítvánnyal felveszek. Hoffmann,
Delavrancea (Ritoók Zsigmond)
utca 40. 344

ADÁS-VÉTEL

FERFI ruha közepertmetre tel-
jesen jókarban igen jutányos áron
eladó. Megtekinthető Gerhardt és
Fiainál.

ELADÓ 2 drb 2 holdas szőlő
hiánytalan gyönyörű gyümölcsfák-
kal 280—340.000. Tománénál, Ta-
ke Jonescu (Körös) utca 21.

MEGVÉTELRE keresem, Gás-
pár: „Utazás a öld körül” teljes
művét. Cim a Hegedüs Hirlapiro-
dába. 317

PERZSASZÖNYEGEK különféle
mértben, prima minőségben kap-
hatók, rendelések elsőrangú min-
ták után készülnek legjobb
anyagból. Cuza Voda (Szacsavay)
utca 66. 337

KOMPLETT ebédlő, háló és
konyhabutor, ebédlő, hálószoba,
csillár, fürdőkád és cca 100 köte-
tes könyvtár legmodernebb írók-
tól, eladó. Dobozgyár, Béke-utca
7. szám.

NAGY gondtól szabadul meg a
butorelhelyezésnél, ha megtekinti
Art kárpitos, Cosbuc (Szaiárdi) u.
9. a Rosenzweig-palota Scaóberl-
ágyát, mely úgy készen, mint
megrendelésre már 3500 leírt
kapható. 2155

COURTS Mahlertől: A szegény
kis Anni és a Tiltott szelem című
könyveket megvételre keresem.
Cim a Hegedüs Hirlapirodában.
236

HANS Heinz Ewers: India és én
című könyvét megvételre kere-
sem. Cim a Hegedüs Hirlapiroda-
ban. 252

KÜLÖNFÉLÉK

ELTŰNT leány. Február hónap
elején eltűnt Kolozsvárról egy B.
Piroska nevű 20 éves zsidóleány.
Magasírmető, barna körhaju,
kékszemű, markánsarcu, erős, iz-
mos leány. Beszél németül és ma-
gyarul. Valószínű, hogy valahol
nevelőnőnek állott be. Ha bárki
valami adatot tud róla, közölje azt
a lap szerkesztőségével.

Convocare

Societății pe acțiunari La Roche
și Darvas Industrie de Pădure
Funcionată în ma înregistrată
la Uradea și va ține la 27
martie 1926 orele 16 la sediul
social (Regele Ferdinand 21)

adunarea generală ordinară
la care sunt invitați Dumne-
așii acționari, observând numele
acei acționari, vor putea
exercita ca acționarii, cer-
voiesc exercita drepturile de
vot sunt obligati a depune
acțiunile la casierie instituțiilor

Ordinea zilei:

a) Darea de seamă a Comi-
sitului de Administrație și
raportul Cenzorilor asupra
gestiunii exercițiului 19.4.25

b) bilanțul General și con-
tul de Profit și Pierderi;
c) Propunerea referitoare la
dispunerea profitului prezent
și la onorariul consiliului de
administrație și al comitetului
cenzorilor precum și despre
decarcarea acestora;

d) alegerea membrilor con-
siliului de administrație și
comitetului cenzorilor.

e) Eventuale propuneri.

Oradea, la 18 Martie 1926.

Consiliul de administrație

MEGHIVÓ.

„La Roche és Darvas egye-
sült Erdőipar” r.-t. oradeai be-
cég folyó hó 27. napján délután
4 órakor hivatalos irodahelyi-
ségében (Regele Ferdinand
No. 21)

évi rendes közgyűlést

tart, amelyre a t. részvényesek
azzal hivatnak meg, hogy akik
szavazati jogukkal émi óhajta-
nak, kötelesek a részvényeiket
a le nem járt szelvényekkel
együtt a részvénytársaság
pénztáránál letétbe helyezni.

Tárgysorozat:

a) az igazgatóság és fel-
ügyelő-bizottság évi jelentése
az 1924—25 üzletéről.

b) Mérleg, nyereség és vesz-
teség számla elfogadása feletti
határozathozatal.

c) Határozathozatal az idei
nyereség hovaforrdítása és az
igazgatóság és felügyelő-bizott-
ság részére megadandó fel-
mentvény tárgyában.

d) Határozathozatal az igaz-
gatóság és felügyelő-bizottság
megválasztása tárgyában.

e) Esetleges indítványok.
Oradea, 1926. évi március
hó 16.

Az igazgatóság.

Eladó

egy jelenleg is üzemben levő
járkerekekre felszerelt 8 lóerős
benzinmotorral, körfűrészsel, 1
egykaru baltával komplettírozott

Tűzifa-aprító gép.

Érdeklődni lehet:

Grivitei Sánc-utca 16 szám
Telefon: 809. 2272

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.